

Հավելված N 1
ՀՀ կառավարության 2017 թվականի
հոկտեմբերի 5-ի N 1252 - Ն որոշման

Կ Ա Ր Գ

ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂՑՐԱՀԱՄ ԵՎ ԹԵՐՄԱԼ ՋՐԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՎԱԾ ՊԱՇԱՐ-
ՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՋՐԱՀԱՇՎԻՉ (ՋՐԱԶԱՓԻՉ) ՍԱՐՔԵՐԻ ՏԵՂԱ-
ԴՐՄԱՆ, ԿՆՔՄԱՆ ԵՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ

1. Սույն կարգով կարգավորվում են ստորերկրյա քաղցրահամ և թերմալ ջրերի արդյու-
նահանված պաշարների հաշվառման նպատակով ջրահաշվիչ (ջրաչափիչ) սարքերի տեղա-
դրման, կնքման և շահագործման հետ կապված հարաբերությունները:

2. Հայաստանի Հանրապետության ստորերկրյա (խորքային ոչ ճնշումային ու ճնշու-
մային՝ արտեզյան և ամենամյա վերականգնվող) քաղցրահամ և թերմալ ջրային պաշարներ
արդյունահանողները (այսուհետ՝ արդյունահանողներ) Հայաստանի Հանրապետության հար-
կային օրենսգրքի 212-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ բնօգտագործման վճարի
օբյեկտ համարվող փաստացի ծավալների հաշվառումը վարում են սույն կարգին համապա-
տասխան տեղադրված և կնքված ջրահաշվիչ (ջրաչափիչ) սարքերով:

3. Ստորերկրյա քաղցրահամ և թերմալ ջրի հորատանցքը (աղբյուրը) միայն մեկ նպա-
տակով շահագործելիս անմիջապես հորատանցքի կամ աղբյուրի ջրառ կառույցի մոտ տեղա-
դրված փականից դուրս եկող խողովակով (այսուհետ՝ հիմնական խողովակ) արտամղվող ջրի
ծավալը հաշվառվում է ջրաչափիչ սարքի (այսուհետ՝ հիմնական ջրաչափ) ցուցմունքով՝

1) հիմնական ջրաչափը պետք է տեղադրված լինի փականից հետո՝ այնպես, որ հնա-
րավոր լինի չափել հիմնական խողովակով արտամղվող ջրի ամբողջ ծավալը.

2) փականից հետո մինչև հիմնական ջրաչափն ընկած հատվածում պետք է բացառվի հիմնական խողովակին միացված որևէ խողովակի առկայությունը կամ հիմնական խողովակին որևէ խողովակի միացման հնարավորությունը.

3) հիմնական ջրաչափը պետք է տեղադրված լինի հիմնական խողովակի տեսանելի հատվածում և պետք է լինի հասանելի՝ դրա կնքման և հիմնական խողովակով արտանդված ջրի ծավալների արձանագրման համար:

4. Ստորերկրյա քաղցրահամ և թերմալ ջրի հորատանցքը (աղբյուրը) միաժամանակ մեկից ավելի նպատակներով շահագործելիս՝ սույն կարգի 3-րդ կետով սահմանված պահանջներին համապատասխան հիմնական ջրաչափը տեղադրելուց հետո հիմնական խողովակին միացած՝ արտանդված ջրի՝ յուրաքանչյուր նպատակի համար առանձնացված խողովակով (այսուհետ՝ առանձնացված խողովակ) արտանդվող ջրի ծավալը հաշվառվում է ջրաչափիչ սարքի (այսուհետ՝ առանձնացված ջրաչափ) ցուցմունքով՝

1) առանձնացված ջրաչափը պետք է տեղադրված լինի հիմնական ջրաչափից հետո, հիմնական խողովակին միացված յուրաքանչյուր առանձնացված խողովակի վրա՝ պայմանով, որ հնարավոր լինի չափել առանձնացված խողովակով արտանդվող ջրի ամբողջ ծավալը.

2) հիմնական ջրաչափից մինչև խողովակների առանձնացման տեղը (հանգույցը) կամ մինչև առաջին առանձնացված խողովակն ընկած հատվածում կամ առանձնացված խողովակների միջև ընկած հատվածներում պետք է բացառվի հիմնական կամ առանձնացված խողովակին միացված որևէ (առանց սույն կարգին համապատասխան ջրաչափի) խողովակի առկայությունը կամ հիմնական կամ առանձնացված խողովակին որևէ խողովակի միացման հնարավորությունը.

3) հիմնական խողովակի առանձնացման տեղից (հանգույցից) կամ յուրաքանչյուր առանձնացված խողովակի միացման տեղից մինչև առանձնացված ջրաչափն ընկած հատվածում պետք է բացառվի հիմնական կամ առանձնացված որևէ խողովակի միացված (առանց

սույն կարգին համապատասխան ջրաչափի) խողովակի առկայությունը, ինչպես նաև հիմնական կամ առանձնացված խողովակներին որևէ խողովակի միացման հնարավորությունը.

4) առանձնացված ջրաչափերը պետք է տեղադրված լինեն խողովակների տեսանելի հատվածներում և լինեն հասանելի՝ դրանց կնքման և առանձնացված խողովակներով արտամղված ջրի ծավալների արձանագրման համար:

5. Յուրաքանչյուր հորատանցքի (աղբյուրի) վրա ջրաչափիչ սարք պետք է տեղադրվի՝ հաշվի առնելով հորատանցքի շահագործման նպատակայնությունը և տեխնոլոգիական փուլերի առանձնահատկությունները:

6. Տեղադրված (տեղադրվող) ջրաչափիչ սարքերը պետք է ունենան օրենքով սահմանված կարգով ստուգաչափման (չափագիտական վկայագրման) դրական արդյունքներ, որոնք պետք է վավերացված լինեն ստուգաչափման միջոցի արտատիպով չափման միջոցի վրա և (կամ) անձնագրի վրա և (կամ) պետք է տրված լինի ստուգաչափման մասին վկայական:

7. Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 212-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ ջրահաշվիչ (ջրաչափիչ) սարքերի կնքման համար լիազոր պետական մարմին է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարության բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմինը (այսուհետ՝ լիազոր մարմին): Տեղադրված (տեղադրվող) ջրաչափիչ սարքերը պետք է պարտադիր կնքված լինեն լիազոր մարմնի կողմից: Լիազոր մարմնի կողմից ջրաչափիչ սարքերի միջոցով ցուցմունքները փաստելու դեպքում (ջրաչափիչ սարքերի ցուցմունքի սխալանքը՝ մինչև 6 տոկոս) ջրաչափիչ սարքերը կապարակնքվում են սահմանված ձևի կապարակնիքներով: Լիազոր մարմնի ղեկավարի կողմից լիազորված պաշտոնատար անձին հատկացվում է անհատական կապարակնիք:

8. Տեղադրվող ջրահաշվիչ (ջրաչափիչ) սարքերը պետք է կապարակնքվեն լիազոր մարմնում արդյունահանողի գրավոր դիմումի մուտքագրմանը հաջորդող 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Կապարակնքումն իրականացվում է ջրաչափիչ սարք մուտք գործող և դուրս

եկող խողովակների, ինչպես նաև ջրաչափիչ սարքի վրա երկտակ փաթաթվող և պինդ ձգված վիճակում իրար միացող մետաղալարի (կամ համարժեք լարի, ժապավենի) երկու ծայրերի հանգուցատեղում կապարակնիքով կապարադրուշմելու միջոցով՝ այնպես, որ ջրաչափիչ սարքն ապամոնտաժելիս՝ կապարակնիքը խախտվի (պոկվի, վնասվի): Կապարակնքումն իրականացվում է արդյունահանողի (կազմակերպության ղեպքում՝ գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի) կամ նրա ներկայացուցչի ներկայությամբ: Կապարակնքմանը ներկա լինելուց հրաժարվելու դեպքում կազմվում է կապարակնքմանը ներկա լինելուց հրաժարվելու մասին արձանագրություն, և կապարակնքումն իրականացվում է առանց արդյունահանողի (կազմակերպության ղեպքում՝ գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի) կամ նրա ներկայացուցչի ներկայության: Կապարակնքումն ավարտվելու պահին լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձը (անձինք) կազմում են կապարակնքման մասին ակտ, որտեղ նշվում են՝

1) կապարակնքումն իրականացնող պաշտոնատար անձանց անունները, ազգանունները, պաշտոնները, կապարակնքման իրավասություն ստանալու հրամանի համարը, ամսաթիվը, կապարակնքման օրը, ժամը, վայրը.

2) արդյունահանողի (կազմակերպության ղեպքում՝ գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի) կամ նրա ներկայացուցչի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, պաշտոնը.

3) կապարակնքվող ջրաչափիչ սարքի ստուգաչափման մասին վկայականի տվյալներով՝ չափման միջոցի անվանումը, գործարանային համարը, տեսակը, չափման տիրույթը, ճշտության դասը, կարգը (սխալանքը) և արտադրողը.

4) կապարակնքման պահին ջրաչափիչ սարքի հաշվարկի ցուցիչի տվյալները՝ համապատասխան չափման միավորներով, ինչպես նաև ջրաչափիչ սարք, հիմնական կամ առանձնացված ջրաչափի հանդիսանալու փաստը:

9. Կապարակնքման մասին ակտը կապարակնքումն ավարտելուց անմիջապես հետո ստորագրվում է լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձանց և արդյունահանողի (կազմակերպության ղեպքում՝ գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի) կամ նրա ներկայացուցչի կողմից: Կապարակնքման մասին ակտը կազմվում է երկու օրինակից՝ մեկ օրինակը տրվում է արդյունահանողին, մյուսը՝ պահվում է լիազոր մարմնում: Կապարակնքման մասին ակտն ստորագրելուց հրաժարվելու դեպքում կապարակնքման մասին ակտում դրա վերաբերյալ կատարվում է համապատասխան նշում, և կապարակնքման ակտի մեկ օրինակն արդյունահանողին է ուղարկվում պատվիրված նամակով՝ ակտը կազմելու օրվան հաջորդող 10-օրյա ժամկետում: Ստուգաճշտման լաբորատորիայի կողմից տրված ստուգաճշտման վկայականի հիման վրա լիազոր մարմնի կողմից արդյունահանողի տեղադրած չափման միջոցը կապարակնքվում է: Ստուգաճշտման լաբորատորիայի կողմից չափման միջոցը հետագա օգտագործման համար ոչ պիտանի լինելու մասին ծանուցագիր տրված լինելու դեպքում արդյունահանողը կապարակնքման համար տեղադրում է սույն կարգի 6-րդ և 7-րդ կետերով նախատեսված պահանջներին համապատասխանող չափման միջոց, որը կապարակնքվում է լիազոր մարմնի կողմից՝ սույն կարգին համապատասխան:

10. Ստորերկրյա քաղցրահամ և թերմալ ջրերի արդյունահանված պաշարների հաշվառումը սույն կարգով սահմանված պահանջների խախտումներով վարելն օրենսգրքի 215-րդ հոդվածի իմաստով համարվում է բնօգտագործման վճարի օբյեկտ համարվող փաստացի ծավալների հաշվառման կարգի խախտում:

11. Կապարակնքված ջրաչափիչ սարքերի կապարադրոշմները կարող են պոկվել՝

1) սույն որոշմանը համապատասխան լիազոր մարմնի կողմից ջրաչափիչ սարքի տվյալների արձանագրման ժամանակ կապարակնիքի (կապարակնիքների) խախտման արձանագրման դեպքում՝ լիազոր մարմնի նախաձեռնությամբ.

2) արդյունահանողի նախաձեռնությամբ՝ տեխնոլոգիական գործընթացով պայմանավորված վթարների կամ վերամիացումների կամ վերանորոգումների ժամանակ.

3) ջրաչափիչ սարքի աշխատանքի ճշտության վերաբերյալ արդյունահանողի մոտ կամ լիազոր մարմնում կասկած առաջանալու (այդ թվում՝ սույն կարգով ջրաչափիչ սարքի միջոցով արձանագրված տվյալների արդյունքում սահմանված կարգով լիազոր մարմնի կողմից իրականացվող չափագրումների ժամանակ հաշվիչի ցուցմունքից բխող՝ չափման միջոցի կասկածելի հաշվեկշռի) դեպքում լիազոր մարմնի նախաձեռնությամբ՝ օրենքով սահմանված կարգով ջրաչափիչ սարքը ստուգաճշտման ներկայացնելու նպատակով.

4) արդյունահանողի նախաձեռնությամբ՝ օրենքով սահմանված կարգով պետական չափագիտական հսկողության համար սահմանված միջստուգաչափական ժամանակամիջոցում չափման միջոցը ստուգաչափման ներկայացնելու նպատակով.

5) արդյունահանողի կամքից անկախ՝ առանց որևէ մեկի միջամտության, արտակարգ իրավիճակների (մասնավորապես՝ երկրաշարժ, ջրհեղեղ, սողանքներ, պտտահողմեր և այլն), կապարակնիքի մետաղալարի կոռոզիայի դեպքերում:

12. Սույն կարգի 11-րդ կետով նախատեսված դեպքերում կազմվում են սպակապարակքման մասին ակտեր երկու օրինակից, որոնցից մեկ օրինակը տրվում է արդյունահանողին, մյուս օրինակը պահվում է լիազոր մարմնում

1) սույն կարգի 11-րդ կետի 1-ին և 5-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքում կապարակքումը կատարվում է կապարադրոշմը (պահպանված լինելու դեպքում) պոկելուց կամ արտակարգ իրավիճակների հետևանքների վերացումից անմիջապես հետո.

2) սույն կարգի 11-րդ կետի 2-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերում արդյունահանողի կողմից լիազոր մարմին ներկայացված դիմումի հիման վրա՝ տեխնոլոգիական գործընթացով պայմանավորված վերամիացումների կամ վերանորոգումների դեպքում եռօրյա, իսկ վթարների դեպքում՝ մեկօրյա ժամկետում լիազոր մարմնի՝ կապարակքում իրա-

կանացնելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձանց կողմից արդյունահանողի (կազմակերպության ղեպքում գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի) կամ նրա ներկայացուցչի ներկայությամբ պոկվում է կապարադրոշմը՝ դրա մասին երկու օրինակից կազմելով ապակապարակնքման մասին ակտ, որում սույն կարգի 8-րդ կետում նշված տեղեկություններից բացի նշվում է նաև չափման միջոցը կապարակնքման ներկայացնելու վերջնական ժամկետը.

3) սույն կարգի 11-րդ կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված ղեպքում, եթե կապարադրոշմները պոկվում են լիազոր մարմնի նախաձեռնությամբ, ապա արդյունահանողի բնականոն աշխատանքը չընդհատելու նպատակով լիազոր մարմնի կողմից արդյունահանողին ժամանակավոր օգտագործման համար տրամադրվում է օրենքով սահմանված կարգով ստուգաչափման (չափագիտական վկայագրման) դրական արդյունքներ ունեցող չափման միջոց: Եթե կապարադրոշմները պետք է պոկվեն արդյունահանողի նախաձեռնությամբ, ապա այն կատարվում է միայն արդյունահանողի կողմից օրենքով սահմանված կարգով ստուգաչափման (չափագիտական վկայագրման) դրական արդյունքներ ունեցող չափման միջոց տեղադրելու և կնքման ներկայացնելու ղեպքում.

4) սույն կարգի 11-րդ կետի 4-րդ ենթակետով սահմանված ղեպքում ջրի հաշվառման գործընթացը չընդհատելու նպատակով արդյունահանողը տեղադրում է օրենքով սահմանված կարգով ստուգաչափման (չափագիտական վկայագրման) դրական արդյունքներ ունեցող չափման միջոց: Եթե արդյունահանողը չի տեղադրում օրենքով սահմանված կարգով ստուգաչափման (չափագիտական վկայագրման) դրական արդյունքներ ունեցող նոր չափման միջոց, ապա ապակապարակնքման մասին ակտով չափման միջոցը կապարակնքման ներկայացնելու վերջնական ժամկետը չի կարող գերազանցել 30 օրը.

5) սույն կետի 2-րդ և 4-րդ ենթակետերում նշված ղեպքում մինչև ապակապարակնքման ակտում նշված՝ կապարակնքման ներկայացնելու վերջնաժամկետը ջրի փաստացի

արդյունահանման դեպքում արդյունահանման ծավալները որոշվում են Հայաստանի Հանրապետության ջրային օրենսգրքին համապատասխան՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված՝ ջրերի հաշվառման այլընտրանքային մեթոդով:

13. Սույն կարգին համապատասխան ջրաչափիչ սարքերի կապարակնքումից կամ ապակապարակնքումից հետո եռօրյա ժամկետում լիազոր մարմինը դրա մասին պետք է գրավոր ծանուցի հարկային մարմնին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Վ. ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

Հավելված N 2
ՀՀ կառավարության 2017 թվականի
հոկտեմբերի 5-ի N 1252 - Ն որոշման

Կ Ա Ր Գ Ե Վ Ժ Ա Մ Կ Ե Տ Ն Ե Ր

ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂՑՐԱՀԱՄ ԵՎ ԹԵՐՄԱԼ ՋՐԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՎԱԾ ՊԱՇԱՐ-
ՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՄԱՆ

1. Սույն կարգով կարգավորվում են ստորերկրյա քաղցրահամ և թերմալ ջրերի արդյունահանված պաշարների ծավալների վերաբերյալ տվյալների արձանագրման հետ կապված հարաբերությունները:

2. Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարության բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ լիազոր մարմնի) կողմից ստորերկրյա քաղցրահամ և թերմալ ջրերի արդյունահանված պաշարների ծավալների վերաբերյալ տվյալները կարող են արձանագրվել՝

1) յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա կտրվածքով՝ տվյալ ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, հաշվետու եռամսյակի կտրվածքով՝ տվյալ եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը, հաշվետու տարվա կտրվածքով՝ տվյալ տարվա վերջին աշխատանքային օրը.

2) բնօգտագործման վճարի հաշվարկման բազայի չափաքանակների (սահմանափակումների) ստուգումների ընթացքում:

3. Լիազոր մարմնի կողմից սույն կարգի 2-րդ կետում նշված դեպքերում ու ժամկետներում արձանագրվում են հիմնական և առանձնացված խողովակների վրա ստորերկրյա քաղցրահամ և (կամ) թերմալ ջրային պաշարներ արդյունահանողի (այսուհետ՝ արդյունահանող) կողմից տեղադրված հիմնական և առանձնացված ջրաչափերի տվյալները:

4. Արդյունահանողը, օրենքով նախատեսված դեպքերում, պարտավոր է ապահովել լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձանց անարգել հասանելիությունը (ծառայողական վկայականի առկայության դեպքում) ջրաչափերին, բոլոր սարքերին, կառուցվածքներին, որոնք տեղադրված են արդյունահանողի տարածքում կամ նրա սեփականությունն են: Լիազոր մարմնի կողմից ջրաչափի տվյալներն արձանագրվում են արդյունահանողի աշխատանքային օրերին և ժամերին՝ առանց խոչընդոտելու նրա բնականոն աշխատանքը:

5. Լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձի (անձանց) կողմից ջրաչափերի տվյալներն արձանագրվում է արդյունահանողի (կազմակերպության դեպքում գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի) կամ նրա ներկայացուցչի հետ կազմվող համատեղ ակտով՝ երեք օրինակից: Ակտում արձանագրվում են՝

1) տվյալներն արձանագրող յուրաքանչյուր պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը, պաշտոնը, տվյալների արձանագրման օրը, ժամը, վայրը.

2) հիմնական և առանձնացված ջրաչափերի կապարակնիքների համարները, վերջին կապարակնքման օրը, ժամը, կապարադրոշմների խախտված լինելը կամ չլինելը.

3) տվյալների արձանագրման պահին ջրաչափերի հաշվառքի ցուցիչների տվյալները՝ համապատասխան չափման միավորներով.

4) արդյունահանողի (կազմակերպության դեպքում գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի) կամ նրա ներկայացուցչի անունը, ազգանունը, պաշտոնը:

6. Համատեղ ակտն ստորագրվում է տվյալներն արձանագրող պաշտոնատար անձի (անձանց) ու արդյունահանողի (կազմակերպության դեպքում գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի) կամ նրա ներկայացուցչի կողմից և կնիքի առկայության դեպքում կնքվում է: Ակտի մեկ օրինակը տրվում է արդյունահանողին, իսկ տվյալների արձանագրման մասին ակտն ստորագրելուց հրաժարվելու դեպքում ակտում դրա

մասին կատարվում է համապատասխան նշում, և ակտի մեկ օրինակը արդյունահանողին է ուղարկվում պատվիրված նամակով:

7. Սույն կարգով նախատեսված տվյալների արձանագրման ժամանակ կապարադրողների խախտման հայտնաբերման դեպքում լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձի կողմից կազմվում է կապարակնիքների խախտման մասին արձանագրություն: Արձանագրության հիման վրա կապարադրողները պոկվում են, և ջրաչափը կապարակնքվում է սույն որոշմանը համապատասխան:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Վ. ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ